

A KÖVENDÉG LÁTOGATÁSA

Terék Anna drámájáról

Manapság kevés olyan új, kortárs színpadi szöveggel találkozunk, amely képes távlatos léptékben felmutatni a közös történelmi, társadalmi folyamatainkat, súlyos, sorsfordító eseményeinket, vagyis tág dimenziós többlet-tartalommal rendelkezik, és képes megjeleníteni a színpadon „a történelem színházát”. Ahogy azt tette a lengyel Tadeusz Słobodzianek *A mi osztályunk* című drámájában a Kamra előadásában, vagy egy friss bemutató a Radnóti Színházban: Závada Pál és a Mohácsi testvérek előadása, az *Egy piaci nap*, amely szintén – mint a lengyel dráma – pogromról, egy háború utáni magyar pogromról szól.

Terék Anna, a fiatal, vajdasági születésű költő, drámaíró, iskolapszichológus darabja, *A vacsoravendég* távlatos történelmi alkotások sorába illeszkedik, és a nem olyan távoli múltban megtörtént szörnyűséges balkáni háború emberi, lélektani, sorsokat pusztító következményeiről beszél a vajdasági magyar kisebbségi létezés keretei között.

A békés vidéki történetnek induló cselekmény horror drámává torzul.

A Vajdaságból Budapestre „emigrált”, de helyét nem találó, nehezen beilleszkedő magányos hős nő gyakran tér haza a szülőföld családi körébe. Egy közös temetői látogatás alkalmával összetalálkozik egy titokzatos, kóborló férfival, akivel – furcsa módon, és ellenállhatatlan erővel – azonnal szoros gondolati és érzéki hullámhosszra kerül. A nő meghívja őt családi vacsorájukra, ahol a férfiből kitör lappangó háborús poszttraumás pszichózisa, amelyet a balkáni harcokban szerzett, mint besorozott fiatal magyar egyetemista. A békés, családias, ünnepélyesre tervezett vacsora civilizációs burka az est folyamán szétrobban, és – mint egy Don Juan-reinkarnációban – a vacsora szörnyeteggé váló pszichopata Kövendége szörnyűséges rombolást és pusztulást hagy maga után.

A két sérült, folytonosan önmaga elől menekülő magányos ember találkozása pillanatnyi élet-megoldást, az egymásra találás varázslatos megváltását kínálja, hogy aztán a katasztrófa után a magány még súlyosabb nihilje várjon rájuk.

A dráma műfajában kevés híradás érkezett hozzánk a balkáni háborúba belerokkant, szét-szóródott vajdasági magyarság sorsáról. Terék Anna nyers, brutális, konfliktusokkal terhes drámája és a *Halott nők* című verseskötete egy új generáció jelenkori híradását tudja felmutatni ennek a történelem gyötörte régiónak a mindennapjairól, életérzéséről és tragédiáiról.

Szerveesebben nem lehetne lezárni ezt az írást, mint a *Halott nők* egyik versével:

Udvar

*Néha véletlenül végignézem,
hogy lövik agyon
az embereket.*

*Olyankor annyira félek,
hogy nem tudom becsukni
a szemem.
Ha el tudnék aludni,
biztosan rosszat álmodnék.
Minden nap attól félek,
hogy majd végignézem
véletlenül azt is,
ahogy apát főbelövik.*